

सम्बन्धित गोपनीय दाम (प्रति रुपी) रुपी ५ (५), सरकारी रुपी (५)
 (२) अनुच्छेद १ वा अनुच्छेद २ की विधि संगत रुपी ५ वा अनुच्छेद ३ की विधि
 अनुच्छेद ४ (१) - अनुच्छेद ५ वा अनुच्छेद ६ (२) अनुच्छेद ७ (३) अनुच्छेद ८
 - अनुच्छेद ९ (४) अनुच्छेद १० (५) अनुच्छेद ११ (६) अनुच्छेद १२ (७) अनुच्छेद १३ (८)
 अनुच्छेद १४ (९) अनुच्छेद १५ (१०) अनुच्छेद १६ (११) अनुच्छेद १७ (१२) अनुच्छेद १८ (१३)
नेपाल राजपत्र
भाग ३

श्री ५ को सरकारद्वारा प्रकाशित

खण्ड २३] काठमाडौं, फाल्गुन १५ गते २०३० साल] अतिरिक्ताङ्क ७० (ख)

श्री ५ को सरकार द्वारा अनुच्छेद १३ की विधि
अर्थ मन्त्रालयको
 इन द्वारा - शिक्षांक तथा विद्यालयों की सूचना अनुच्छेद १३ (क)
 इन प्रतिष्ठी-शिक्षांक तथा विद्यालयों की सूचना अनुच्छेद १३ (ख)
 इन प्रतिष्ठी-विद्यालयों की सूचना अनुच्छेद १३ (ग)
 इन प्रतिष्ठी-विद्यालयों की सूचना अनुच्छेद १३ (घ)

प्रशासकीय कार्यविधि (नियमित गर्ने) ऐन, २०१३ को दफा २ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी श्री ५ को सरकारले यी नियमहरू बनाएको छ।

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ:- (१) यी नियमहरूको नाम “दैनिक तथा भ्रमण भत्ता नियमहरू, २०३०” रहेको छ।

(२) यी नियमहरू तुरन्त प्रारम्भ हुनेछन्।

२. भ्रमणमा खटाउन सबने अधिकारी:- (१) सरकारी काममा भ्रमण वा काजमा श्री ५ को सरकारको सचिव र सोसरह वा सोभन्दा माथिको स्तरको अधिकृतलाई श्री ५ को सरकारले र सोभन्दा मुनिका कर्मचारीलाई विभागीय प्रमुख वा निजले अधिकार सुन्पेको अधिकृतले खटाउन सबनेछ।

(२) विभागीय प्रमुख नजीक नभएका अहुआ प्रमुखले आफ्नो क्षेत्रभित्र भ्रमण गर्न परेमा भ्रमणको कारण जनाइ त्यसको सूचना विभागीय प्रमुखलाई दिई भ्रमणमा जान सबनेछ।

आधिकारिकता मुद्रण विभाष्यक्ट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

(३) उपनियम (१) वा (२) मा जेसुके लेखिएको भए तापनि विदेशमा अमण वा काज खटाउन श्री ५ को सरकारले मात्र सक्नेछ ।

३. अमणमा खटाउन सक्ने अधिकारीको कर्तव्य र हिसाब जाँच गर्ने:- (१) सरकारी काममा अमणमा खटाउँदा म.ले. प. नं. ३ फाराममा अमण आदेश भरी दिनुको साथै अमण यथा-सम्बन्ध कम खर्चलो बाटो वा साधनबाट गर्ने र खर्चको फाँटबारी बुझाउने तरीका समेत सो अमण आदेशमा तोकिदिने कर्तव्य अमणमा खटाउन सक्ने अधिकारीको हुनेछ ।

(२) भवितव्य परी वा अन्य मनासिव माफिकको कुनै कारणबाट अमण लम्बिन गएमा त्यसको कारणहरू स्पष्ट खुलाइ अमण गर्ने कर्मचारीले खर्च लेखेको हो र अमणको स्वीकृति दिने अधिकारीले पनि बुझदा मनासिव ठहराइ प्रमाणित गरेमा हिसाब जाँचने अधिकारीले खर्च स्वीकृति दिनेतर्फ कारबाई गर्नेछ ।

(३) अमण वा काज खटाउनु पनै पर्याप्त र आवश्यक कारण नभई अमण वा काज खटाउनु हुँदैन ।

४. अमण गर्ने तरीका:- अमण गर्दा अमण आदेशमा तोकिएबमोजिम गर्नु पर्नेछ ।

५. कर्मचारीको वर्गीकरण:- यी नियमहरूको नियम १६ र २० बाहेक अरु नियमहरूको प्रयोगनका निमित्त कर्मचारीलाई देहायबमोजिम वर्गीकरण गरिएको छ:-

(क) राजपत्राङ्कित प्रथम श्रेणी र सोभन्दा माथिका कर्मचारी—प्रथम तह

(ख) राजपत्राङ्कित द्वितीय श्रेणी र तृतीय श्रेणीका कर्मचारी—द्वितीय तह

(ग) राजपत्र अनञ्कित प्रथम र द्वितीय श्रेणीका कर्मचारी—तृतीय तह

(घ) राजपत्र अनञ्कित द्वितीय श्रेणीभन्दा मुनिका कर्मचारी—चतुर्थ तह

६. अमण भत्ता पाउने:- (१) सरकारी कामको सिलसिलामा नेपाल अधिराज्यभित्र

अमण गर्नु पर्दा अमणको साधन भएमा देहायका कर्मचारीलाई देहायका दरले अमण भत्ता दिइनेछ:-

(क) प्रथम र द्वितीय तहका कर्मचारी वा सो सरहका व्यक्तिलाई अमणको साधनमा भएसम्म प्रथम श्रेणीको अमण खर्च,

(ख) तृतीय तहका कर्मचारी वा सो सरहका व्यक्तिलाई अमणको साधनमा भएसम्म द्वितीय श्रेणीको अमण खर्च,

(ग) चतुर्थ तहका कर्मचारी वा सो सरहका व्यक्तिलाई तृतीय श्रेणीको अमण खर्च ।

(२) अमणको साधन नभई पैदल अमण गर्नु पर्दा देहायका दरले अमण भत्ता दिइनेछ :-

(क) प्रथम तहकालाई प्रत्येक कोशको पाउने रु. ५।

(ख) द्वितीय तहकालाई " " " रु. ४।

आधिकारिकता मुद्रण प्रियांगछाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

(ग) तृतीय तहकालाई " " रु. ३।

(घ) चतुर्थ तहकालाई " " रु. २।

(३) कुनै कर्मचारीले कुनै भ्रमणको साधनको टिकट लिइसकेको रहेछ र श्री ५ लिमाको सरकारको निर्णयबाट उक्त टिकट फिर्ता गर्नु पर्ने भए फिर्ता गरे बापत लागेको महसूल लेउ भ्रमणको आदेश दिने कर्मचारीले स्वीकृति दिन सक्नेछ।

(४) सरकारी घोडाको उपयोग गरी भ्रमण गरेमा, पैदल भ्रमण गर्दा पाउने भत्ताको दुई तिहाई भत्ता मात्र पाउनेछ।

(५) माथि जुनसुकै कुरा लेखिए तापनि भारी बोक्ने काममा नियुक्त भएका हुलाकी र हल्करा जस्ता कर्मचारीले ठेकिएको काममा पैदल भ्रमण गर्नु परेमा भ्रमण भत्ता पाउने छैन।

७. दैनिक भत्ता पाउनेसँगै:- (१) रात बिताउनु पर्ने भई खटिएका कर्मचारीलाई आफ्नो अहुआ रहेको सदर मुकाम बाहिर कुनै ठाउँमा भ्रमण वा काजमा खटिएमा देहायबमोजिम दैनिक भत्ता पाउनेछ :-

(क) प्रथम तहकालाई दैनिक भत्ता रु. २२।-

(ख) द्वितीय " " रु. १८।-

(ग) तृतीय " " रु. १२।-

(घ) चतुर्थ " " रु. ७।५०

(२) भ्रमणमा जाँदा अहुआ रहेको सदर मुकामबाट प्रस्थान गरेको दिन वा सो सदर मुकाममा भ्रमणबाट फर्केको दिनको पूरै दैनिक भत्ता पाउनेछ।

तर विदेश जाँदा यस नियमावलीबमोजिम दैनिक भत्ता पाउनेमा प्रस्थान गरेको दिनको मात्र पूरै दैनिक भत्ता पाउनेछ।

(३) उप-नियम (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि नियम २४ को अधीन-मा रही आफ्नो अहुआ रहेको जिल्लाभित्र सरकारी काममा भ्रमण गर्दा वा काज खटिएमा उप-नियम (१) बमोजिम पाउने दैनिक भत्ताको एक चौथाई मात्र पाउनेछ।

८. सरकारी काजमा खटिएका कर्मचारीले बिदा लिएमा दैनिक तथा भ्रमण भत्ता लिन नपाउनेसँगै-

कुनै कर्मचारीले भ्रमणको सिलसिलामा विशेष काम परी बिदा लिई बसेमा धस्तो बिदामा छँदाको अवधिको दैनिक तथा भ्रमण भत्ता पाउने छैन।

९. सख्ता, बढुवा वा नयाँ नियुक्ति हुने कर्मचारीले दैनिक तथा भ्रमण भत्ता पाउनेसँगै- सख्ता

बा बढुवा भई एक जिल्लाबाट श्रको जिल्लामा जाँदा र नयाँ नियुक्ति भएकोमा नियुक्ति बुझेको ठाउँबाट नियुक्ति भएको पदमा बहाल गर्न जाँदा यी नियमहरूबमोजिम दैनिक तथा भ्रमण भत्ता दिइनेछ।

१०. थप सुविधा पाउने:- (१) सर्वा वा बहुवा भई एक जिल्लाबाट अर्को जिल्लामा जाने कर्मचारीले आफ्नो परिवारलाई बहाल भएको जिल्लाबाट आपनो घर भएको जिल्लामा फर्किँदा वा सर्वा भएको जिल्लामा साथ वा पछि जहिलेसुकै लगेमा पनि एक पटक र नयाँ नियुक्ति भएका (परीक्षणकालमा रहेको समेत) कर्मचारीले आफ्नो परिवार आपनो घरबाट नयाँ नियुक्ति भएको जिल्लामा साथ वा पछि जहिलेसुकै लगेमा पनि एक पटक देहायबमोजिम दैनिक तथा भ्रमण भत्ता दिइनेछः-

(क) दैनिकभत्ता:- कर्मचारीको परिवारको प्रत्येक सदस्यहरूलाई निजले पाउने नियुक्तिपूर्ण दैनिक भत्ताको $\frac{1}{2}$ (आधा) का दरले।

(ख) भ्रमण भत्ता:- दस वर्ष मुनिका केटाकेटीलाई कर्मचारीले पाउने भ्रमण भत्ताको $\frac{1}{2}$ (आधा) र सोभन्दा माथिकालाई निज कर्मचारी सरह।

(२) सर्वा वा बहुवा भई एक जिल्लाबाट अर्को जिल्लामा जाँदा निम्नलिखित तहका कर्मचारीहरूलाई मात्र रेल मार्ग, हवाई मार्ग र बसबाट जाँदा देहायबमोजिम अतिरिक्त तौलको भाडा भरोटको थप विशेष सुविधा र पैदल भ्रमण गर्नुपर्ने रहेछ भने कर्मचारीले पाउने भ्रमण भत्ताको दोब्बर भ्रमण भत्ता दिइनेछः-

(क) प्रथम तहकालाई ८० पौण्ड रुपैयाँ (३)

(ख) द्वितीय " ७० " रुपैयाँ (४)

(ग) तृतीय " ४० " रुपैयाँ (५)

(घ) चतुर्थ " ३० " रुपैयाँ (६)

(३) नेपाल अधिराज्यभित्र वा नेपाल अधिराज्य बाहिर हवाई जहाज, पानी जहाज, रेल, बस आदि सवारीको साधनद्वारा भ्रमण गर्दा कर्मचारीले खटिएको ठाउँमा जाँदा र सो ठाउँबाट फर्को आउँदा देहायबमोजिमको रकमको बीमा गराउनको लागि बाहिने खर्च पाउनेछः-

(क) राजपत्राङ्कित सबै स्तरकालाई ८० पौण्ड रुपैयाँ

(ख) अल्ल सबैलाई ५० पौण्ड रुपैयाँ

स्वदेश वा बिदेश खटिई जाने कर्मचारीले खटिई गएको कामको अवधिभरको लागि समेत एउटै व्यापक (कम्प्रेहेन्सिभ) बीमा गराउँदा पनि पाउनेछ।

(४) कुनै कर्मचारी राजीनामा गरी बाहेक जुनसुकै कारणबाट भए पनि सरकारी सेवाबाट अलग भई घर फर्कनु परेमा जुन दर्जाबाट अलग भएको छ सोही दर्जा अनुसारको दैनिक तथा भ्रमण भत्ता र यो नियमहरूबमोजिम निजको परिवारले पाउने दैनिक तथा भ्रमण भत्ता पनि निजलाई बहाल टुटेको अड्डाबाट दिइनेछ।

(५) कुनै कर्मचारीको आफू खटिएको जिल्लामा मृत्यु भएमा निजको परिवारलाई घर फर्कदा यी नियमहरूबमोजिम पाउने दैनिक तथा भ्रमण भत्ता कर्मचारी खटिएकै अड्डाबाट दिइनेछ तर कर्मचारी खटिएका जिल्ला बाहिर अन्यद गए बसेका परिवारका सदस्यलाई यो उप-नियमबमोजिम दैनिक भत्ता दिइने छैन ।

(६) भैपरी आउने बिदा बाहेक अन्य कुनै पनि बिदा नलिई एकै जिल्लामा ३ दर्ष बिताइ सकेका कर्मचारीले आफूले पकाएको घर बिदा लिई आफ्नो घर आउँदा र सोही जिल्लामा पछि फर्कदा यी नियमहरूबमोजिम निजले पाउने दैनिक तथा भ्रमण भत्ताको आधाका दरले दैनिक भ्रमण भत्ता पाउनेछ । यस उप-नियमबमोजिम परिवारका सदस्यले दैनिक भ्रमण भत्ता पाउने छैन ।

(७) अनुसूची १ मा लेखिएका ठाउँहरूमा र श्री ५ को सरकारले नेपाल राजपत्रमा सूचना प्रकाश गरी तोकिदिएको अन्य कुनै ठाउँमा भ्रमण गर्नु पर्दा वा काजमा रहनु पर्दा सोही अनुसूचीमा लेखिएबमोजिम थप दैनिक तथा भ्रमण भत्ता दिइनेछ ।

स्पष्टीकरणः— यी नियमहरूको प्रयोजनको लागि परिवार भन्नाले नि. से. नि. २०२१ मा परिभाषा गरिएबमोजिको परिवार सम्झनु पर्छ ।

११. का. मु. भई जाँदा पाउने दैनिक तथा भ्रमण भत्ता:- (१) एक जिल्लाबाट अर्को जिल्लामा का. मु. भई जाने कर्मचारीले जुन पदको का. मु. भई गएको छ सोही पदको दैनिक तथा भ्रमण भत्ता पाउनेछ र का. मु. भएको जिल्लामा का. मु. समाप्त भई फर्कनु परेमा अधिजाँदा जुन पदको दैनिक तथा भ्रमण भत्ता पाएको थियो सोहीबमोजिम फर्कदा पनि पाउनेछ ।

(२) का. मु. भई जाने कर्मचारीले २ महीनाभन्दा बढी का. मु. भई बस्त परेमा यी नियमहरूबमोजिम परिवारले पाउन सुविधा समेत पाउनेछ ।

१२. भ्रमणमा जाने कर्मचारी बिरामी परेमा:- (१) कुनै कर्मचारी आफ्नो भ्रमणको सिलसिलामा बिरामी भई रोकिनु परेमा निजले सात दिनसम्म यी नियमहरूबमोजिम पाउने दैनिक भत्ता पाउनेछ । सात दिनभन्दा बढी बिरामी परेमा पाए स्वीकृत चिकित्सक र नपाए स्थानीय अञ्चलाधीश वा प्रमुख जिल्ला अधिकारीको सिफारिशमा अर्को सात दिनसम्मको दैनिक भत्ता पाउनेछ ।

तर यसरी बिरामी भएकै अवस्था आफ्नो सदर मुकाममा फर्कदा वा सरुवा बढुवा भई जानेले आफ्नो ठेकिएको अड्डामा जाँदा त्यसरी बिरामी परेको अवस्थामा दोब्बर भ्रमण भत्ता पाउनेछ ।

(२) भ्रमणको सिलसिलामा कडा रोग लागी बिरामी परेको भन्ने स्वीकृत चिकित्सक, स्थानीय अञ्चलाधीश वा प्रमुख जिल्ला अधिकारीको सिफारिश भई विभागीय प्रमुखले मनासिव ठहराएमा त्यस्तो कर्मचारीलाई सात दिनसम्म यी नियमहरूबमोजिम पाउने दैनिक भत्तामा शत प्रतिशत थप निकासा दिन सक्नेछ ।

(३) उपनियम (१) र (२) मा जुनसुके कुरा लेखिएको भए तापनि बिरामी परेको ठाउँमा अस्यताल रहेछ र त्यहाँ निःशुल्क खाना बस्नाको प्रबन्ध भएको रहेछ भने बिरामी हुने कर्मचारी त्यहीं बसेगा यी नियमहरूबमोजिम दिइने दैनिक तथा भ्रमण भत्ता दिइने छैन ।

(४) भ्रमणमा जाने कर्मचारी, औषधि उपचार हुन नसक्ने ठाउँमा अशक्त बिरामी भएमा नजीकको जुनसुके सरकारी अड्डाले आफ्नो जुनसुके बजेट रकमबाट भए पनि लाग्ने खर्च व्यहोरी यथाशक्य चाँडो कुनै साधनद्वारा त्यस्ता कर्मचारीलाई डाक्टर भएको नजीकको अस्यतालमा पुरचाइ दिनु पर्छ त्यस्तो अड्डाले यसरी गरेको खर्च अर्थ मन्त्रालयले सोध भर्ना गरी दिनेछ ।

१३. काजको अवधि अनुसार दैनिक भत्ता पाउने:- (१) कुनै कर्मचारी एउटै जिल्लामा बढीमा तीन महीनासम्मको अवधिको लागि काज खटिएमा त्यस्तो कर्मचारीले काजको अवधिभर पूरा दैनिक भत्ता पाउन्नेछ । पूरा दैनिक भत्ता पाउन्नेले निजले स्थानीय भत्ता पाउने छैन ।

(२) कुनै कर्मचारी एउटै जिल्लामा तीन महीनाभन्दा बढी अवधिको लागि एक पटक काज खटिएमा त्यस्तो कर्मचारीले काजको अवधिभाएक चौथाइको दरले मात्र दैनिक भत्ता पाउन्नेछ ।

(३) कुनै कर्मचारीलाई काज खटाउँदा तीन महीनाभन्दा बढी नलाग्ने भन्ने अठोट भई तीन महीनासम्मको अवधि किटो वा कुनै अवधि नकिटो खटाइएकोमा पछि काजको अवधि तीन महीनाभन्दा बढी हुन गएमा वा एउटै जिल्लामा पटक पटक वाचिको अवधिभित्र पटक पटक काज खटिई काजको अवधि तीन महीनाभन्दा बढी हुन गएमा शुरू तीन महीनासम्म मात्र पूरा दैनिक भत्ता र सो तीन महीना नाघेपछिको अवधिलाई एक चौथाइको दरले मात्र दैनिक भत्ता पाउन्नेछ । यसरी एक चौथाइ मात्र दैनिक भत्ता पाउने अवस्थामा सो खेलाई लागू हुने स्थानीय भत्ता प्राप्त समेत पाउन्नेछ ।

तर, श्री ५ को सरकारले खटाएको कुनै कमिशन वा दौडाहाको लागि भने बो उपनियम लागू हुने छैन ।

(४) काज खटिएको जिल्लामा रहेको अड्डाको सदर मुकामभित्र आफ्नो स्थायी घरबास भएको कर्मचारीले त्यस्तो अड्डामा काज ख्वे तापनि यी नियमहरूबमोजिम दैनिक भत्ता पाउने छैन ।

१४. परीक्षामा सामेल हुन आउँदा जाँदा:- कुनै कर्मचारी लोक सेवा आयोगको प्रतियोगितात्मक परीक्षामा र अन्य कुनै परीक्षामा सामेल हुन आज्दै जाँदा दैनिक तथा भ्रमण भत्ता दिइने छैन ।

आधिकारिकता मुझसहित भित्र भागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागू हुनेछ ।

१५. दैनिक तथा भ्रमण भत्ता पेशको पाउने:- यी नियमहरूबमोजिम कर्मचारीले पाउने दैनिक तथा भ्रमण भत्ता हालका अहु मार्फत हिसाब बझाउने गरी साविक अहुबाट पेशको रूपमा लिन पाउनेछ ।

१६. अमणसम्बन्धी बिल भरपाईहरूः- आफूले गरेको भ्रमण खर्च बिल स्वीकृतिको निमित्त सम्बन्धित कर्मचारीले म.ल.प.को विभागबाट तोकिएको फाराममा हिसाब जाँचे अधिकारीद्वारा स्वीकृति गरिएको साधारणतः बिल भरपाई नदिने कलमहरूमा बाहेक अरु बिल भरपाईहरू संलग्न राखी पेश गर्नु पर्नेछ ।
तर, उडान बीमाको हकमा नम्बरमात्र पेश गरे हुन्छ ।

१७. अहुहरूले दूरीको विवरण राख्नु पर्ने:- हरेक जिल्लाका सरकारी अहु अदालतले आफ्नो सदर मुकाम र आफ्नो जिल्लाभिन्नको ठाड़ ठाड़को दूरी (फासला) को विवरण जिल्ला पञ्चायत कार्यालयको सचिवबाट प्रमाणित गराई राख्नु पर्नेछ । यसैबाट भ्रमण गर्दा कोशको हिसाब गरिनेछ । तर अन्य जिल्लाबाट भ्रमण गर्ने कर्मचारीको हकमा विभागीय प्रमुखको निर्णयबमोजिम हुनेछ ।

१८. अन्य व्यक्तिलाई दिने दैनिक तथा लुगा भत्ताः- (१) गैर सरकारी वा अर्ध सरकारी वा अरु यस्तै व्यक्तिलाई नेपाल अधिराज्य वा विदेशमा भ्रमण गराउन थी ५ को सरकारबाट निर्णय भएमा निजले पाउने दैनिक तथा भ्रमण भत्ता र अन्य कुनै सहूलियत पनि थी ५ को सरकारबाट निर्णय भएबमोजिम हुनेछ र श्री ५ को सरकारबाट दिने भनी दर रेटको निर्णय नभएमा यी नियमहरूबमोजिम द्वितीय तहका कर्मचारीले पाउने सरह दैनिक तथा भ्रमण भत्ता दिइनेछ ।

(२) उप-नियम (१) को प्रयोजनको लागि श्री ५ को सरकारको निर्णयको लागि पेश गर्दा यस्ता व्यक्तिलाई दिने दैनिक तथा भ्रमण भत्ता र लुगा भत्ता दिनुपर्ने भएमा यो तहको कर्मचारीले पाए सरह दैनिक, भ्रमण तथा लुगा भत्ता समेत दिइनेछ भन्ने कुरा समेत स्पष्ट खोली पेश गर्नु पर्नेछ ।

१९. विदेशमा जाँदाको भ्रमण भत्ताः- कुनै सरकारी कामको सिलसिलामा विदेशमा जानु पर्दा देहायका व्यक्तिलाई देहायका दरले भ्रमण भत्ता दिइनेछ ।

(क) राजदूत आफू खटिएको मुलुकमा पहिलो पटक जाँदा र प्रथम तहका कर्मचारी वा सो सरहका व्यक्ति अन्तर्राष्ट्रिय सम्मेलनमा भाग लिन नेता भई जाँदा प्रथम श्रेणीको भ्रमण खर्च ।

(ख) खण्ड (क) देखि बाहेक अरु अवस्थामा इकोनोमी क्लासको भ्रमण खर्च ।

२०. विदेशमा जाँदाको दैनिक भत्ताः- (१) विदेशमा जाँदाको दैनिक भत्ता दिने प्रयोजनको निमित्त कर्मचारीहरूलाई देहायबमोजिमको तह विभाजित गरिएको छः-

आधिकारिकता मुद्रण विभागमा प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागू हुनेछ।

- (क) राजपत्राङ्कित प्रथम थेणी र सोभन्दा माथि प्रथम तह
 (ख) राजपत्राङ्कित तृतीय थेणी र सोभन्दा माथि द्वितीय तह
 (ग) राजपत्र अनङ्कित कर्मचारी तृतीय तह
- (२) कुनै कर्मचारीलाई अन्तर्राष्ट्रिय सम्मेलन, सेमिनार, समारोह, निमन्त्रणा र अन्य कुनै सरकारी कामको सिलसिलामा अनुसूची २ का मुलुकहरूमा खटाइएमा अनुसूची ३ मा लेखिएबमोजिमको दरले दैनिक भत्ता दिइनेछ ।
- (३) उप-नियम (२) बमोजिम अन्तर्राष्ट्रिय सम्मेलन, सेमिनार, समारोह वा निमन्त्रणामा जाँदा कुनै मित्रराष्ट्र वा अन्तर्राष्ट्रिय संस्थाकै तर्फबाट खाना बस्नाको सबै प्रबन्ध हुने भएमा त्यस्ता कर्मचारीलाई यो नियमावलीबमोजिम पाउने दैनिक भत्ताको एक चौथाइ मात्र पाकेट खर्चको रूपमा दिइनेछ तर तालीम वा अध्ययनको लागि गएकोमा यस उप-नियमबमोजिम पाकेट खर्च पाउने छैन ।
- तालीम वा अध्ययनमा जाँदा बाहेक अन्तर्राष्ट्रिय सम्मेलन, सेमिनार, समारोह, निमन्त्रणामा जाँदा खान बस्नको लागि मित्र राष्ट्र वा अन्तर्राष्ट्रिय संस्थाको तर्फबाट दैनिक भत्ता दिइने भएमा र यस्तो दैनिक भत्ता यो नियमावलीबमोजिम पाउने दैनिक भत्ता-भन्दा कम हुने भएमा कम भई नपुग भएको जति रकम सो कर्मचारीले थप पाउन सक्नेछ । यसरी नपुग दैनिक भत्ता पाउनेमा यस नियमावलीबमोजिमको पाकेट खर्च पाउने छैन ।
- (४) कुनै कर्मचारी जुन देशमा जाने भनी खटिएको छ सो देशमा आउँदा जाँदा बाटामा पर्ने मुलुकहरूमा ती मुलुकहरूमा जति पाउने भनी व्यवस्था भएको छ सोहीबमोजिम मात्र पाउनेछ ।
- (५) नियम १६ बमोजिम विदेशमा जाँदा वा आउँदा बाटोमा पर्ने कुनै मुलुकमा सवारी साधन उपलब्ध गर्नु पर्दा सवारी उपलब्ध गराउने संस्थाले खाने बस्ने प्रबन्ध नगरेकोमा अनुसूची ३ अनुसार सो मुलुकमा पाइने पूरै दैनिक भत्ता दिइनेछ ।
- तर, खान बस्न प्रबन्ध भएकोमा $\frac{1}{2}$ एक चौथाइ मात्र दैनिक भत्ता दिइनेछ ।
- (६) अन्तर्राष्ट्रिय सम्मेलन, सेमिनार आदिमा जाँदा बाटामा र सम्मेलन शुरू हुने अधिल्लो दिनदेखि समाप्त भएको भोलिपल्टसम्मलाई जति दिन लाग्छ त्यसभन्दा बढी आफू खुशी मुकाम गरेकोमा दैनिक भत्ता दिइने छैन ।
- (७) नियम १६ बमोजिम विदेशमा जाँदा अपर्कट बिरामी परेमा त्यसको उपचारको लागि परेको साधारण खर्च दिइनेछ ।
२१. नेता भत्ता पाउने:- यी नियमहरूमा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि अन्तर्राष्ट्रिय सम्मेलन, सेमिनार, समारोह आदिमा भाग लिन जाने प्रतिनिधि मण्डलको नेता वा निजको अनुपस्थितिमा सो मुनिको वरिठ सदस्यले आफूले पाउने दैनिक भत्ताको दरमा रोज एकको सयकडा पच्चीसको दरले थप नेता भत्ता पाउनेछ । एक सदस्य प्रतिनिधि मण्डल जाँदा पनि त्यसको नेता वा सदस्यले यस नियमबमोजिम नेता भत्ता पाउनेछ ।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

२२. भैंपरी आउने खर्चको व्यवस्था:- अन्तर्राष्ट्रिय सम्मेलन, सेमिनार आदिमा भाग लिन जाँदाको श्री ५ को सरकारले निर्णय गरेकोजिमको रकम भैंपरी आउने खर्च बापत पाउनेछ ।

२३. लुगा भत्ता:- (१) अन्तर्राष्ट्रिय सम्मेलन, सेमिनार, बैठक निमन्दणा, प्रतिनिधि मण्डल तालीम अध्ययन, उत्सव आदिमा भाग लिन श्री ५ को सरकारबाट खटिई जाने कर्मचारीले देहायका मुलुकहरूमा जाँदा देहायबमोजिम दरले लुगा भत्ता पाउनेछ र यसरी लुगा भत्तादिँदा भारत बाहेक अन्य मुलुकमा जाने कर्मचारीलाई लुगा भत्ताको पचास प्रतिशत विदेशी मुद्रामा दिइनेछ ।

(२) भारत, पाकिस्तान, बंगलादेश, बर्मा र श्रीलंकामा जाने कर्मचारीले राजपत्राङ्कित भए एक हजार रुपैयाँ र राजपत्र अन्कित भए छ सय रुपैयाँ ।

(३) (च) खण्ड (क) मा उल्लेख भएका मुलुकहरू बाहेक अन्य मुलुकहरूमा जाने कर्मचारीले राजपत्राङ्कित भए सोहसय रुपैयाँ र राजपत्र अन्कित भए एक हजार रुपैयाँ ।

तर साधारणतया जहाँ जानु पर्ने हो ती ठाउँमा जाने कार्यक्रम आदि सबै कुरा ठीक तथा निश्चित नभई कुनै पति कर्मचारीलाई लुगा भत्ता दिइने छैन ।

(२) उप-नियम (१) को प्रतिबन्धात्मक वाक्यांशबमोजिम जाने कार्यक्रम ठीक तथा निश्चय भई लुगा भत्ता दिई सकेपछि श्री ५ को सरकारको निर्णयले जान नपाउने भएमा सो लुगा भत्ता बापत पाएको रुपैयाँ विदेशी मुद्रामा सटही गरिसकेको जति तुरन्त र बाँकी रुपैयाँ खर्च गरिसकेको भए बिना सूद वर्ष दिनको किस्ताबन्दीमा फिर्ता गर्नु पर्नेछ ।

(३) लुगा भत्ता पाउने कर्मचारीले स्वयं जान नचाहेमा वा राजीनामा दिइमा वा सरकारी नोकरीबाट हटेमा सयकडा १० सूद समेत लगाइ जान नचाहेको वा राजीनामा स्वीकृति भएको वा नोकरीबाट बर्खास्त भएको ३५ दिनभित्र एकमुष्टि फिर्ता गर्नु पर्नेछ ।

(४) उप-नियम (२) बमोजिम अवस्था परी जान नपाउने भए लुगा भत्ता लिने कर्मचारी बहालबाला भए तलब खुवाउने अधिकारीले निजको तलबबाट कटौ गरी असूल गर्नु पर्दछ र बहाल टुटेको भए ३५ दिन नाघेपछि लुगा भत्ता बापत पाएको रुपैयाँ निजसंग प्रचलित कानूनबमोजिम सरकारी बाँकी सरह असूल उपर गर्नु पर्छ ।

(५) कायम मुकायम भएको कर्मचारी विदेश जाने भई लुगा भत्ता पाउने भएमा निजलाई आप्नो पदाधिकार कायम रहेकै पदको लुगा भत्ता दिइनेछ ।

(६) अन्तर्राष्ट्रिय सम्मेलनमा भाग लिन वा कुनै उत्सव आदिमा श्री ५ को सरकारबाट खटिई वा तालीममा जाने कुनै सरकारी वा अन्य कुनै संस्थाबाट लुगा भत्ता पाएका मितिले ३ वर्ष भुक्तान नभई अर्को लुगा भत्ता पाउन सक्ने छैन ।

(७) लुगा भर्ता निकासा दिनेले दोहोरो पर्ने गरी दिन हुँदैन । जानी जानी यस्तो दोहोरो पर्ने गरी लिने दिने दुबैलाई नि.से.नि. बमोजिम कारबाई गरी लुगा भर्ताको बिगो लुगा भर्ता लिनसंग असूल उपर गरिनेछ ।

(८) अन्तर्राष्ट्रिय सम्मेलन आदिमा भाग लिन थ्री ५ को सरकारबाट खट्टई वा तालोममा विदेश जानेले कुनै सरकारी वा अन्य कुनै संस्थाबाट लुगा भर्ता प्राएमा यी नियम-हरूबमोजिम पाउने रकम नपुग जतिमात्र थ्री ५ को सरकारबाट थप दिइनेछ ।

२४. दैनिक तथा भ्रमण भर्ता नपाउने:- (१) यी नियमहरूमा जुनसुकै कुरा लेखिए तापनि पहाडी क्षेत्रको हकमा अहुआ रहेको ठाउँ र त्यसको चारैतिर ३।३ माइल र सो बाहेक अरू खेलमा अहुआ रहेको ठाउँ र त्यसको चौरैतिर ५।५ माइलभित्र सरकारी काममा भ्रमण गर्दा यी नियमहरूबमोजिमको दैनिक तथा भ्रमण भर्ता पाइने छैन ।

(२) काठमाडौं उपत्यकाभित्र र उपत्यका बाहिर भए पनि उप-नियम (१) मा तोकिएको क्षेत्रभित्र बससेवा प्राप्त हुने ठाउँमा पनि दैनिक तथा भ्रमण भर्ता दिइने छैन ।

२५. यी नियमहरूबमोजिम नगरेमा हुने:- यी नियमहरू उलझ्नैन गर्ने सरकारी कर्मचारी वा गैर सरकारी व्यक्तिलाई प्रचलित कानूनबमोजिम सजाय गर्न सकिनेछ ।

२६. विशेष व्यवस्था:- यस नियमाबलीमा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि भौगो-लिक, प्राकृतिक वा हावापानीसम्बन्धी कठिनाईको दृष्टिले नेपाल अधिराज्यको कुनै भागमा बसी काम गर्ने कर्मचारीलाई थ्री ५ को सरकारको समय समयको विशेष निर्णयबाट दिई आएको वा दिइने दुर्गमस्थान, लुगा, औषधि वा त्यस्तै अरू भर्तालाई प्रतिकूल असर पारेको मानिने छैन ।

२७. खारेजी र बचाउ:- (१) दैनिक तथा भ्रमण भर्ता नियमहरू, २०२६ लाई खारेज गरिएको छ ।

(२) यी नियमहरूमा लेखिए जतिका कुराहरूमा यी नियमहरूबमोजिम र अरूमा प्रचलित कानूनबमोजिम हुनेछ ।

। लम्हडी गाउँ गाउँ निर्दृश्य माझकै गाकोडीझू निर्णय देखाउनी
-जस कि ५ दिए मन्त्रीमा राज्य रिहाउ राज्य मान्यतामित लाई गरिनास (३) तर प्रधान
काङ्गाराज्य गाउँ राज्यमा रिहाउ राज्य निर्णय मान्यतामित लाई गरिनास (४)
। निर्णय निर्णय गाउँ गाउँ निर्दृश्य माझकै गाकोडी

आधिकारिकता मुद्रण खिभारबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ ।

अनुसूची-१

दैनिक तथा भ्रमण भत्ताको निमित्त
जिल्लाहरूको
वर्गीकरण

क. समूहका जिल्ला (प्राची ढोटी जिल्लाको भाग बाहेक)

१. दार्चुला जिल्लाको व्यास गर्खा
२. बझाङ्ग
३. बाजुरा
४. हुम्ला
५. मुगु
६. जुम्ला
७. तिब्रीकोट
८. डोल्पा
९. मुस्ताङ (टुकुचे उत्तर)
१०. मनाङ
११. गोर्खा (जगात उत्तर)
१२. धादिङ (नुम उत्तर)
१३. रसुवा
१४. दोलखा
१५. सोलुखुम्बु (चौंसी खर्क उत्तर)
१६. संख्या सभा (नुम उत्तर)
१७. ताप्लेजुङ

ख. समूहका जिल्ला

१. दर्जुला (व्यास गर्खा बाहेक सबै)
२. ढोटी
३. अछाम
४. दैलेख
५. जाजरकोट
६. रुकुम

दैनिक तथा भ्रमण भत्ताको दर

प्राची किंवि	७५ प्र. श. थप
प्राची किंवि	"
माछिराट	"
मान्दुर्जाल	"
(प्राची) हुम्लाहाटि	"
" ओजाङ	"
" रुचाम	"
(प्राची) मान्दुर्जाल	"
" हुम्ला	"
" लाप	"
" चालाहे	"
" रुद्राङ्ग	"
" " "	"
प्राची किंवि	"

(प्राची किंवि डिङ तिङ्गु) किंवि "

दैनिक तथा भ्रमण

भत्ताको दर

५० प्र. श. थप
"
"
"
"
"
"
"
"
"
"

१३. रोल्पा	"	"
८. मुस्ताङ (टुकुचेदेखि दक्षिणी भाग)	"	"
६. म्यागदी	"	"
१०. बागलुङ	"	"
११. गुल्मी	"	"
१२. पर्वत	"	"
१३. लमजुङ	"	"
१४. धादिङको बाँकी भाग	"	"
१५. गोखार्को बाँकी भाग	"	"
१६. रामेछाप	"	"
१७. ओखलढुंगा	"	"
१८. सोलुखुम्बु (दक्षिण)	"	"
१९. खोटाङ	"	"
२०. भोजपुर	"	"
२१. संखुवासभा (दक्षिण)	"	"
२२. तेह्रथुम	"	"
२३. पाँचथर	"	"
२४. बैतडी	"	"
२५. डडेलधुरा	"	"
२६. प्याठान	"	"
२७. सल्यान	"	"

ग. समूहका जिल्ला

१. कैलालो (पुरानो डोटी जिल्लाको भाग)	
२. सुखेत क्षेत्र	
३. अर्धाखाँची	
४. पाल्पा	
५. स्याङ्जा	
६. तनहुँ	
७. सिन्धुली	
८. उदयपुर	
९. धनकुटा	
१०. इलाम	

(उत्तर क्षेत्र) दैनिक तथा भ्रमण

(उत्तर क्षेत्र) भत्ताको दर

२५. प्र. श. थप	
"	"
"	"
"	"
"	"
"	"
"	"
"	"
"	"
"	"
"	"

१. बाटोकोला	२. छिरुङ्गी	३. हेपका	४. दैनिक तथा भ्रमण भत्ताको दर
४. समूहका जिल्ला	(३)	(३)	(३)
१. कञ्चनपुर (छिरुङ्गी) छग्नाथ .५		४. कोस्टारिका	नियमबमोजिम वाहने
(छिरुङ्गी) छग्नाथ .५		५. असाम	थप नपाइने
२. कैलाली (पुरानो डोटी जिल्लाको भाग बाहेक)		६. असाम	ठाना .५
३. बदिया	(३)	७. असाम	"
४. बाँके	तिमि .५	८. असाम	"
५. दाढ़ देउखुरी (छिरुङ्गी) छग्नाथ .५		९. असाम	"
६. कपिलवस्तु कपिलवस्तु .३		१०. असाम (तिमीहाला छिरुङ्गी) तिमि .५	"
७. रूपन्देही रूपन्देही किरिकिरि .२		११. असाम	"
८. नवलपरासी नवलपरासी छिरुङ्गी .०९		१२. असाम	"
९. कास्की कास्की छिरुङ्गी .६०		१३. हाल्दिराम	१८५ .३
१०. चितौन चितौन .५		१४. इशाक	१७५ .३
११. पर्सा तिमि छग्नाथ .३०		१५. इशाकपल	१८५ .५०
१२. बारा तिमि छग्नाथ .३२		१६. खोर्ने	१८५ .५०
१३. रौतहट उठान्डीमार्फ .०६		१७. खोर्ने (दिल्ली अस्त्री उठान्डीमार्फ)	१८५ .५०
१४. मकवानपुर उठान्डीमार्फ .२५		१८. लेक्ष्मीपुरी उक्तसीमी	१८५ .५०
१५. नुवाकोट नुवाकोट .२५		१९. दिल्ली उठान्डीमार्फ	१८५ .५०
१६. सिन्धुपाल्चोकको बाँकी भाग		२०. खक्कोडी	१८५ .५०
१७. काञ्चेपलान्चोक	तिमि .२६	२१. दिल्ली उठान्डीमार्फ	१८५ .५०
१८. ललितपुर उठान्डीमार्फ .१६		२२. यसाची	१८५ .५०
१९. काठमाडौं उठान्डीमार्फ .५५		२३. यसाची	१८५ .५०
२०. भक्तपुर उठान्डीमार्फ .४६		२४. यसाची	१८५ .५०
२१. सर्लाही उठान्डीमार्फ .३६		२५. यसाची	१८५ .५०
२२. महोत्तरी उठान्डीमार्फ .२६		२६. यसाची	१८५ .५०
२३. धनुषा उठान्डीमार्फ .०४		२७. यसाची	१८५ .५०
२४. सिराहा उठान्डीमार्फ .६४		२८. यसाची	१८५ .५०
२५. सप्तरी उठान्डीमार्फ .४४		२९. यसाची	१८५ .५०
२६. सुनसरी उठान्डीमार्फ .२४	तिमि .३४	३०. यसाची	१८५ .५०
२७. मोरंग उठान्डीमार्फ .०५		३१. यसाची	१८५ .५०
२८. कापा		३२. यसाची	१८५ .५०

आधिकारिकता सुन्दर विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

६. रोहिं
७. राज्यकालीन
८. राज्यकालीन (दक्षिणाधिकारी भाषा)
९. क्रिएटर

अनुसूची-२

(क)

१. संयुक्त राज्य अमेरिका
३. सोभियत रूस (मास्को मात्र)
५. क्वानाडा

११. कुबेत
३. गुआम
५. जर्मनी (धूर्बी तथा विश्वमी)
७. दहोमी
९. क्वूबा (विभाषण)
११. क्वामरून
१३. क्वोमा
१५. बेलिजम (विभाषण)
१७. अछिया
१९. डोमिनिकन रिपब्लिक
२१. एल स्थालभाडोर
२३. ग्याबोन
२५. ग्रीस
२७. इन्डोनेशिया
२९. इटाली
३१. जापान (टोकियो बाहेक)
३३. नीदरल्याण्डस्
३५. निकारागुवा
३७. नर्बे
३९. पोटोरिको
४१. सेनेगल
४३. स्वेडेन
४५. टाहिरी
४७. सोभियत रूस (मास्को बाहेक)
४९. अपरभोल्दा
५१. युगोस्लाभिया

(क्वानाडा ग्राम क्विल्काली डिल्काल्पु) क्विल्काली.६

(ख)

२. फ्रान्स (पेरिस र निस मात्र)
४. जापान (टोकियो मात्र)

२. गिनी
४. फ्रान्स (पेरिस र निस बाहेक)
६. डेनमार्क
८. ओकोस्लोभाकिया
१०. सेष्टूल अफ्रिकन रिपब्लिक
१२. अल्जेरिया
१४. ब्राजिल
१६. अष्ट्रेलिया
१८. बहराइन
२०. इव्वेडर
२२. सोमालिल्याण्ड
२४. घाना
२६. हंगेरी
२८. इरान
३०. आइझेरिकोष्ट
३२. मेडागास्कर
३४. न्यूजिल्याण्ड
३६. नाइजेरिया
३८. पोल्याण्ड
४०. रूमानिया
४२. सियरालीयोन
४४. स्वीट्जरल्याण्ड
४६. यूक्रेन
४८. संयुक्त अधिराज्य बेलायत
५०. भेनेजुयला

१४४. ०९

(ग)

१. वार्खोडोस	२. हंगकंग
३. चिली	४. कोस्टारिका
५. पेरु	६. उरुग्युवे
७. यमन	८. स्वाइल्याण्ड
९. अफगानिस्तान	१०. अलबानिया
११. वर्मुडा	१२. कंगो (ब्राजिलिया)
१३. कंगो (लियापोल्डभिल)	१४. कोलम्बिया
१५. साइप्रस	१६. डोमिनिका
१७. इथोपिया	१८. फिजी
१९. किनल्याण्ड	२०. जाम्बिया
२१. घेनाडा	२२. ग्याना
२३. हतो	२४. होण्डुरास
२५. आइसल्याण्ड	२६. इराक
२७. आयरल्याण्ड	२८. इजरायल
२९. जमेका	३०. जोर्डन
३१. केनिया	३२. कोरिया (दक्षिण तथा उत्तरी)
३३. लाओस	३४. लेवानान
३५. लिसोथो	३६. लिविया
३७. लक्जस्बर्ग	३८. मकाओ (१) एसियोने बनि नुवान
३९. मलाबी	४०. मलेशिया
४१. माली	४२. माल्टा
४३. मारिसास	४४. मेकिस्को नजाहोनी बा रजानेमा
४५. मनाको	४६. मंगोलिया
४७. मोरक्को	४८. मोजाम्बिक
४९. पाकिस्तान	५०. पनामा
५१. पाराग्युवे	५२. पोर्चुगल
५३. फिलिपिन्स	५४. सउदी अरेबिया
५५. सिंगापुर	५६. दक्षिण अफ्रिका
५७. सोमालीया	५८. स्पेन]
५९. सुडान	६०. सिरिया
६१. तंजानिया	६२. आइत्याण्ड
६३. टोगो	६४. टांगा

६५. टोवागो
६७. टर्की
६८. संयुक्त अरब गणराज्य
७१. भियतनाम (उत्तरी तथा दक्षिणी)
७३. अंगोला
७५. अर्जेन्टीना
७७. बोलिभिया
७८. बुनोई (लम्पिनी) शिंक .६१
८१. बर्मा
८३. कंबोडिया
८५. चाड

(८)

माथि (क), (ख) र (ग) मानपरेका देशहरू (ग) मा परेका मानिने छन् । ३ .०१

तर (१) भारत जाँदा भने देहायबमोजिमको दर कायम गरिएको छ :- ३

विशिष्ट श्रेणी र प्रथम श्रेणी के रु.

८. बहर
११. बजारलग
१३. बन्दीजा
१४. ब्रिटिशभरम
(सिर्जना ग्राही)
१६. ब्रिटिशिकन रिपोर्ट
१८. दून स्वास्थ्यसंबोधी
२३. दून स्वास्थ्यसंबोधी
२५. दून
२७. इन्डोनेशिया
२८. इताली

अन्य राजपत्राङ्कित पद के रु.

राजपत्र अन्कित प्रथम र द्वितीय के रु.

राजपत्र अन्कित तृतीय र सोभन्दा मुनि के रु.

(२) निम्नलिखित शहरमा जाँदा भने माथि नं. १ मा पाएको दरमा २५ प्रतिशतका दरले थप दिइनेछ ।

१. दिल्ली, २. बम्बे, ३. कलकत्ता, ४. मद्रास र ५. थी ५ को सरकारले नेपाल राजपत्रमा सूचना प्रकाशित गरी तोकेको अन्य कुनै शहर । ३
(३) नेपाल अधिराज्यको एक भागबाट भारतको बाटो गरी अर्को भागमा जानु पर्दा भने नेपाल अधिराज्यभित्रको दरमा ५० प्रतिशत थप दिइनेछ
१३ ग्राम .५४ अनुसूची-३
१५ ग्राम .४८ दैनिक भत्ताको दर

अन्तर्राष्ट्रीय सम्मेलन, सेमिनार, समारोह, निम्नणा र सरकारी काम आदिमा खटिँदा ।

देशहरू	प्रथम तहकालागि	द्वितीय तहकालागि	तृतीय तहकालागि
अनुसूची २ (क) का देशहरूमा	२५५।-	२०४।-	१६३।२०
अनुसूची २ (ख) का देशहरूमा	२२४।४०	१८३।६०	१४२।८०
अनुसूची २ (ग) का देशहरूमा	१८३।६०	१५३।-	१२२।४०
८८. टान्डी	१४३।६१	८६. युनन	८४।३४
८९. रोमियत रस	१४३।६२	८८. रोमियत	८४।३४

श्री ५ को सरकारको छापाखानामा मुद्रित ।

आधिकारिकता मुद्रण बिभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।